

Corbacho lan ministroa, Zapatero Espainiako presidentea, eta Díaz Ferrán CEOE-ko presidentea.

WWW.HERALDO.ES

Espainiako lan erreforma

Lan merkatu merkea, ezegonkorra eta malgua

PSOEn botoei eta EAJren zein CiUren abstentzioari esker Espainiako Kongresuak onartu duen lan erreformak lan merkatuan oinarritzko zenbait aldaketa ekarriko ditu. Sindikatuen arabera, langileen eskubideak urratzen ditu, kaleratzea merkatzen duelako, lan egonkortasunik eza areagotzen duelako eta negoziazio kolektiboa arriskuan jartzen duelako.

DANIEL UDALAITZ

ESPAINIAKO GOBERNUAK bultzatutako lan erreforma irailaren 9an berretsi zuen Espainiako Kongresuak, soilik PSOEn aldeko 168 botorekin eta 173 abstentziorekin —tartean EAJ eta CiUrenak—. ERC-IU-ICV, BNG eta Na-Bai-ren zortzi parlamentariak kontra bozkatu zuten.

Langileek eta sindikatuek gaitziturik hartu dute erreforma eta enpresariak, aldiz, ondo hartu dute —aldaketa sakonagoak nahi dituzten arren—. Sindikatuek kaleratzea merkatzea eta lanaren egonkortasunik eza areagotzea salatu dute. Enpre-

sarioek, neurri zorrotzagoak nahi bazituzten ere, badakite neurri berriok ziurtasun eta segurantza handiagoa ematen dietela.

Lan erreformaren funtsezko beste alderdietako bat negoziazio kolektiboarena da. Erreforma indarrean jarri eta sei hilabeteko epea izango dute patronalak eta sindikatuek gai horri buruzko akordio batera iristeko. Tarte horretan akordiorik lortu ezean, gobernuak bere erreforma ezarri beharko luke.

Langileen eta abertzaleen aurka-ko erreforma honek dagoeneko bi greba orokor eragin ditu Hego Eus-

kal Herrian, iragan maiatzean eta uztailean sindikatu abertzaleek deitu zituztenak. Sindikatu abertzaleen arabera, lan erreforma hau “trantsizio hasieratik hona izandako lan eskubideen urraketarik larriena” da. Irailaren 29an CCOO eta UGT sindikatuek beste greba orokor bat deitu dute Espainiako Estatu osoan.

Galerak aurreikustea nahikoa da kaleratzeko

Onartutako lan erreformak jasotzen duen gairik polemikoena eta onarpen gutxien duena kaleratze objektiboaren arrazoiak dira. Erre-

Hitzarmen probintzial eta autonomikoak arriskuan

Patronalaren eta sindikatuen arteko hitzarmenen negoziazioan giltzarria den negoziazio kolektiboa ere aldatuko dute. Patronalak eta sindikatuek sei hilabete dituzte akordioa lortzen saiatzeko. Lortu ezean, Gobernuak heldu beharko dio gaiari eta dekretu bidez jarriko du indarrean, lan erreformarekin egin duen moduan.

Beste erreforma honek, besteak beste, hitzarmen probintzial eta autonomikoentzat kaltegarriak diren

neurriak jaso litzake. Testuinguru horretan, sortuko litzatekeen egoera are urrunago legoke sindikatu abertzaleek aldarrikatzen duten euskal lan harreman esparrutik. Horregatik besteak beste, sindikatu abertzaleek EAJk lan erreformaren izapideetan izandako jarrera salatuko dute. Gogoan izan EAJren eta CiUren abstentziari esker onartu zela erreforma Senatuan, eta bi hilabete geroago Kongresuak berretsi egin du lege berria.

formaren bidez, enpresarioentzat errazagoa eta merkeagoa da kaleratzea. Onartutako testuaren arabera, “benetako edo aurreikusitako galarak, edo diru sarrera mailaren murrizte iraunkorra” izanez gero, enpresek bidezko arrazoi ekonomikoengatik langileak kaleratzeko aukera izango dute. Gobernuaren jatorrizko dekretuak “egoera ekonomiko negatiboa” zuen hizpide. EAJrekin burututako zuzenketaren ondoren dekretua zehaztu izanak epaileei bidezko kaleratzeak onartzeko atea zabaltzen die. Bidezko kaleratzeak askoz merkeagoak dira (20 egun lan egindako urteko, gehienez 12 hilabete) kaleratze bidegabeak baino (45 egun eta 42 hilabete gehienez, edo 33 egun eta 24 hilabete gehienez, kontratu mugagabe motaren arabera).

EAJk aurkeztutako eta PSOEk onartutako 185. zuzenketari dagokion testuak hauxe dio literalki: “Kaleratzeko arrazoi ekonomikoak daudela ulertzen da, enpresaren emaitzek egoera ekonomikoa negatiboa adierazten dutenean, hala nola enpresaren bideragarritasuna eta enplegu bolumenari eusteko ahalmena arriskuan jar dezaketen galarak daudenean edo aurreikusten direnean nahiz diru sarrera mailaren murrizte iraunkorra gertatzen denean. Horretarako, enpresak aipatutako emaitzak egiaztatu beharko ditu eta emaitza horien

ondorioz, merkatuen duen toki lehiakorrari eusteko edo mesede egiteko kaleratzea arrazoizkoa dela justifikatu beharko du”.

Absentismoa bidezko kaleratzeak egiteko arrazoiak izan daitezke

Erreforma guztietan, patronalaren eta zenbait alderdiren, esaterako, CiUren kezka nagusietakoa lan absentismoa izan da, azken urteetan behera egin duen arren. Erreforma honetan ere gai hau jorratu dute. Hala, erreformak Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalako mediku ikuskatzaileei urtebetez azpiko ezgaitasunetan alta emateko ahalmena handiagoa ematen die. Horrez gain, enpresa batek izan ditzakeen behin behineko bajen batez beste koaren muga %5etik %2,5era jaitsi da, %20tik gorako absentismoa duten langileak bidezko moduan kaleratu ahal izateko, bajak justifikatuta egon arren.

Barne malgutasuna

Patronalaren beste eztabaidagai nagusietako bat da malgutasuna. CiUk interes handia du gai honetan eta, ordutegia, lanpostuak edo txan-

EAJren zuzenketaren ondoren, epaileei bidezko kaleratzeak onartzeko atea zabaltzen die dekretuak

dak aldatzerakoan langileen eta enpresarioen arteko akordioak ez balego, azken horien erabakia leheneste proposatu zuen. Enplegatuari epaileengana jotzeko aukera gertuko litzaioke baina horrek ez zuen neurri patronala geldiaraziko. Azkenean, PSOEn irizpidea nagusitu zen. Hala ere, bi parteek arbitro batengana jo ahal izango dute auzitegiara jo baino lehen.

Kaleratzearen diru laguntza eta langabezia sariak

Erreforma indarrean jarri ondoren sinatutako eta gutxienez urtebeteko iraupena izandako kontratua etete ko arrazoi objektiboak argudiatzen dituzten enpresarioek FOGASA Soldatak Bermatzeko Funtsaren diru-laguntza jasoko du, lan egindako urteko zortzi egun dagokiona. Gainerakoa, kaleratzea bidezkoa edo bidegabea izan, enpresarioek ordaindu beharko du. Langabezia sariari dagokienez, enpleguak gora egin bezain pronto, langabezia sari eta diru-laguntza sistema erreformatzeko konpromisoa hartu du Gobernuak, langabetuak lana bilatzerakoan eta jardueretan –prestakuntza ikastaroetan eta abarretan– gehiago inplika daitezke.

Bestalde, Kontratazio iraunkorra bultzatzeko, gobernuak kaleratzeagatik 33 eguneko indemnizazioa jasotzen duen kontratua zabaltzen nahi du. ■

Babeslea: Gaindegia

Euskal Herria, garapen jasangarriko unitatea
Euskal Herria Europako Batasuneko hego-mendebaldeko nazioa

Eragile ekonomiko eta sozialen sarea
Zatoz zu ere, EGIN ZAITEZ BAZKIDE. www.gaindegia.org

Gaindegia, Euskal Herriko ekonomia eta gizarte garapenerako behategia
gaindegia@gaindegia.org • 943 304 365

Euskal Herria ekonomia eta gizarte garapenerako behategia
Observatoire pour le développement économique et social de Euskal Herria
Observatoire pour le développement économique et social du Pays Basque